

Aggresjonsperspektivet

- To "Case"
- Begrepet aggresjon (Aronson, 2004; Berkowitz, 1993)
- Sinne, aggresjon, aggresjonsutløser, frustrasjon, provokasjon

Aggresjon: definisjon

- Anderson og Bushman (2002)
- Human aggression is any behaviour directed toward another individual that is carried out with the proximate (immediate) intent to cause harm. In addition, the perpetrator must believe that the behavior will harm the target, and that the target is motivated to avoid the behavior.

Ulike begreper

- Atferdsproblemer
- Antisosial atferd
- Aggresjon
- Diagnosen "Conduct disorder" – Atferdsforstyrrelse. Psykiatri.
(Aggresjon, ødelegge eiendeler, tyveri. Alvorlige regelbrudd – f eks rømt hjemmefra, vært borte om natten, gjentatte skulk).

Aggresjon 2

- Ulike former for aggresjon
(Roland og Idsøe, 2001; Dodge, 1991; Vitaro og Brendgen, 2005)
- Reaktiv aggresjon
- Proaktiv aggresjon

De reaktive

- Emosjoner
- Årsaker
- Prognose
- Tiltak

De proaktive – instrumentell aggresjon

- Emosjoner
- To varianter - Makt og tilhørighet
- Årsaker
- Prognose
- Tiltak

Aggresjon 3

- Hva trigger aggresjon? (Olweus, 1992)
- Suksessfaktoren (Aronson, 2004)
- Tidlig autoritetskonflikt (Loeber et al, 1999)
- Tremblay, 2010. Avlæring av aggresjon tidlig.

Aggresjon 4

- Frustrasjon – aggresjons hypotesen (Dollard et al 1939)
- Instinkt
- Læringsteori

Aggresjon 5

- Den åpne linjen
- Den skjulte linjen

(Loeber et al 1999)

Aggresjon 6

- Pattersons (1989) modell: om utviklingsforløpet av aggressiv atferd

Aggresjon 7

- Konformitet (Aronson, 2004)

3 hovedformer:

1. Compliance – ettergivenhet.
2. Identifikasjon.
3. Internaliserte normer.

Aggresjon 8

- Self-justification. (Aronson, 2004)

Rettferdiggjøring – legitimering

Kognitiv dissonans

Aggresjon 9

To tilnærminger:

- "Mastery"

- "Coping"

Aggresjon 10

- Team

Intersubjektivitet

Drøftingsoppgaver

- Hvordan kan dere implementere det autoritative perspektivet:
  - individuellt
  - i team
  - organisasjonsnivå
- Hvordan kan dere forbedre håndteringen av reaktiv og proaktiv aggresjon i din organisasjon?

Refleksjonsoppgaver "Workshop"

- Vurder aggresjonsperspektivet relatert til din jobbsituasjon.
- Drøft håndtering av reaktive elever og proaktive elever i din jobbsituasjon.
- Reflekter over skolens tiltak mot mobbing. Hvilke endringer vil dere foreslå?

Universitetet
i Stavanger

Refleksjonsoppgaver "workshop"

- Hvordan kan dere "øke" det autoritative perspektivet – kontroll og relasjonsbygging?
- Lag en 5 punktsplan relatert til håndtering av aggressive elever på skolenivå – hvilke felles strukturer bør dere ha?
- I hvilken grad kan krevende atferd håndteres på teamnivå?

Refleksjonsoppgaver “workshop”

- Hvordan vil dere operasjonalisere relasjonsaksen og kontrollaksen som veiledere?
- Reflekter over utfordringer det er i forhold til disse to aksene (Det autoritative perspektivet) når det gjelder individ, team (trinn) eller organisasjonsnivå?